

LIKTA

Rīgā, 2005. gada 6. septembrī

Informācija masu medijiem

LIKTA pētījums par bezdarbnieku segmentāciju rajonos

“Latvijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas asociācija” (LIKTA) ir uzsākusi Eiropas Kopienas iniciatīvas EQUAL projekta „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem” īstenošanu. Projekts tiek finansēts no Eiropas Sociālā fonda un valsts budžeta līdzekļiem. Projekta ietvaros tiek veikti vairākos apjomīgi pētījumi. Viens no tiem ir “Pētījums par bezdarbnieku segmentāciju rajonos”. Bezdarbnieku aptauja tika veikta četros Latvijas rajonos – Preiļu, Valmieras, Ventspils un Krāslavas rajonā – laika posmā no 2005.gada 15.marta līdz 30.aprīlim, aptauju veica Nodarbinātības valsts aģentūras atbilstošo rajonu filiāles.

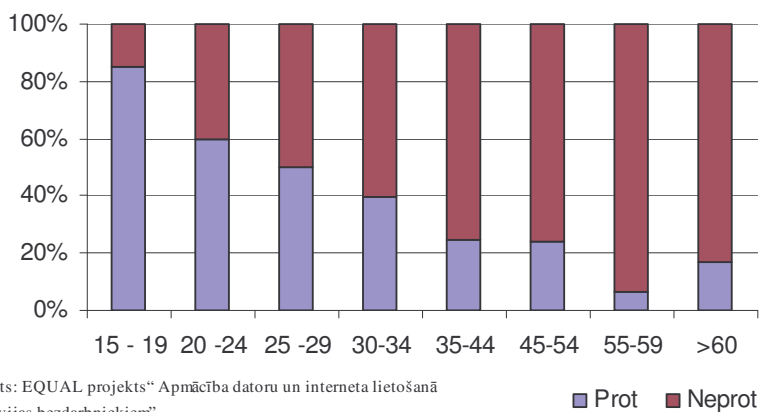
Reģions	Kopējais bezdarbnieku skaits uz 2005.gada 30.aprīli*	Aptaujāto bezdarbnieku skaits
Preiļi	3 219 bezdarbnieki	384 respondenti
Valmiera	1 926 bezdarbnieki	194 respondenti
Ventspils	1 990 bezdarbnieki	207 respondenti
Krāslava	3 362 bezdarbnieki	479 respondenti
Kopā	10 497 bezdarbnieki	1 264 respondenti

1. attēls. Aptaujāto respondentu sadalījums

* Avots: Nodarbinātības valsts aģentūras mājas lapa www.nva.lv

Datoru lietošanas prasmes un pieredze

Viens no šī pētījuma mērķiem bija apzināt respondentu datoru lietošanas prasmes un pieredzi. No visiem respondentiem pamatiemaņas darbā ar datoru bija 35%, 65% respondentu atbildēja, ka viņiem šādu prasmju nav. Pēc LR Centrālās Statistikas pārvaldes datiem, valstī kopumā 2004. gadā vidēji datoru lietojuši bija 54% iedzīvotāju vecumā no 16 līdz 74 gadiem. **Tātad bezdarbnieku vidū datora lietošanas prasmes ir zemākas nekā valstī vidēji.**

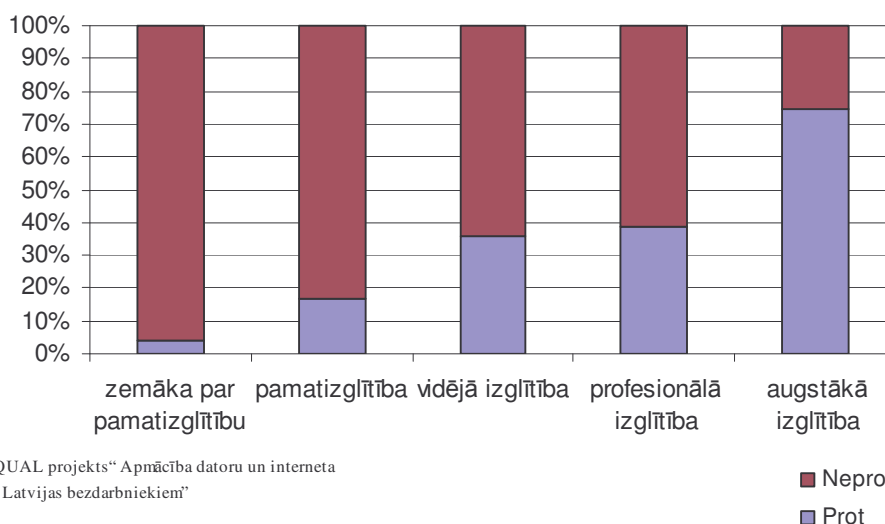

avots: EQUAL projekts "Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem"

■ Prot ■ Neprot

2. attēls. Datoru lietošanas prasmes un vecums

Vecuma grupā no 15 līdz 19 gadiem datorlietošanas prasmes ir vairāk nekā 80% respondentu, savukārt, pieaugot iedzīvotāju vecumam, datorprasmju līmenis samazinās: ja vecumā grupā no 25 līdz 29 gadiem strādāt ar datoru prot vidēji 50% aptaujāto bezdarbnieku, tad vecuma grupā no 55 līdz 59 gadiem vairs tikai nepilni 7%. Iedzīvotāju grupa, kuriem trūkst datorprasmju, pārsvarā ir vecumā virs 30 gadiem – tie pārsvarā ir iedzīvotāji, kuriem skolā datorlietošanas netika mācītas un kuri arī savā tālākajā izglītībā vai pašizglītībā šīs iemaņas nav apguvuši. **Tādējādi jāsecina, ka galvenā iedzīvotāju grupa, kurai būtu jānodrošina iespēja apgūt pamatiemācības darbā ar datoru, ir bezdarbnieki vecumā virs 30 gadiem.**

3.attēls. Respondentu sadalījums pēc izglītības atkarībā no datora lietošanas prasmēm

Pieaugot izglītības līmenim, samazinās to bezdarbnieku īpatsvars, kuriem nav datoru lietošanas prasmes. Tā starp bezdarbniekiem ar augstāko izglītību datorprasmes ir 74%, ar profesionālo izglītību – 39%, ar vidējo izglītību – 36%, bet ar pamatizglītību – tikai 17% bezdarbnieku. **Varam secināt, ka vispārīgā izglītība ir cieši korelēta ar datoru lietošanas prasmēm.**

Datoru lietošana ir cieši saistīta ar datoru pieejamību. Lielākā daļa aptaujāto (52%) ir norādījuši, ka dators viņiem nav pieejams. Dators pieejams mājās ir 22% respondentu, bet dators ar interneta pieslēgumu – tikai 9% respondentu. Iespēja piekļūt datoram ārpus mājas ir 29% respondentu, no kuriem 2% dators ir pieejams darba vietā. Lai veicinātu datorprasmju pielietošanu būtu nepieciešams vairāk paredzēt dažādas publiskas piekļuves vietas datoram un internetam.

Jautājums, kas ir ne mazāk svarīgs, ir respondentu vēlme apgūt jaunas iemaņas un prasmes. Šajā aptaujā mūsu galvenā interese bija par datorprasmju apguvi vai esošo datorlietošanu un prasmju papildināšanu. No visiem aptaujātajiem 70% respondentu atbildēja, ka viņi vēlētos papildināt savas esošās datorprasmes vai apgūt tās, ja šādu prasmju nav. Tikai 29% atbildēja, ka viņiem nav vēlmes apgūt datorprasmes.

Problēmas darba meklēšanas procesā

Viens no jautājumiem, uz kuru atbildi centās rast šis pētījums, bija par iespējamām problēmām darba meklēšanas procesā dēļ nepietiekamām datorprasmēm. Lielākā daļa respondentu (72%) ir atbildējuši, ka datora lietošanas prasmju trūkums nav bijis šķērslis darba atrašanai, savukārt 27% respondentu šādas problēmas ir bijušas. **Tas norāda, ka gandrīz katram ceturtajam bezdarbniekam nepietiekamas datorprasmes ir sagādājušas**

problēmas potenciālā darba atrašanas procesā. Varam secināt, ka informācijas tehnoloģijas rīku pārzināšana varētu sekmēt darbā iekārtošanās procesu.

Respondentiem tika uzdots jautājums par to, kur viņi meklē potenciālās darba vietas – tikai reģionā, kur viņi dzīvo, vai arī gan reģionā, gan ārpus tā. **75% respondentu nav gatavi meklēt darbu ārpus sava reģiona. Informāciju tehnoloģijas varētu pavērt šiem iedzīvotājiem attālināta darba iespējas, kas ļautu tiem dzīvot savā reģionā, vienlaicīgi strādājot cita reģiona vai pat valsts uzņēmumā.**

Ieteikumi

Analizējot pētījuma rezultātus, LIKTA eksperti ir sagatavojuši vairākus būtisku ieteikumus, kas tiks izmantoti projekta „Apmācība datoru un interneta lietošanā Latvijas bezdarbniekiem” īstenošanā.

- Jāpalielina datorprasmju apguves tehniskā kapacitāte, palielinot iespējas piekļūt datoriem (publisko piekļuves punktu, mācību centru veidā) un publiskajiem elektroniskajiem informācijas resursiem. Svarīgi, lai piekļuve būtu ērta un par samērīgu cenu, ņemot vērā iedzīvotāju ienākumu līmeni.
- Attīstīt apmācības iespējas mācību centros specializētu apmācību kursu veidā. Izstrādājot apmācību programmas, ņemt vērā mērķa grupu sastāvu (vecuma grupas, dzīves vieta, izglītība u.tml.). Ņemot vērā zemo datorprasmju līmeni bezdarbnieku vidū, pirmām kārtām nepieciešams pievērst uzmanību mācību programmām, kas virzītas uz datorprasmju pamatu apguvi.
- Fokusēt apmācības norisi reģionos, ņemot vērā galvenās mērķauditorijas ierobežotās finansiālās iespējas apmeklēt kursus tālu no dzīvesvietas.

Ar pilnu pētījuma saturu varat iepazīties LIKTA mājas lapā www.likta.lv/presei.

Par LIKTA. LIKTA – profesionāla nevalstiska organizācija, kas izveidota 1998. gadā un kuras mērķis ir veicināt informācijas sabiedrības izveidi un IKT nozares attīstību Latvijā. Plašāka informācija www.likta.lv

Kontaktpersona: Māra Jākobsone, tel. 7311821